Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok I | Warszawa, 30 grudnia 1935 r. | Nr. 13-14

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedynczy 30 gr.

T R E Ś Ć:

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu listopadzie 1935 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
89710	Szkło rozdrobnione	—	—	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	44.379	62.259	—	—
89800	Cegiełki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	—	—	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlanemi lub wyciskanemi literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierżnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek korków, wyrównanych denek i brzegów,	3	28	6.274	2.551
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	9	10	—	—
89930	ze szkła mlecznego, bronzowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	181	298	—	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanemi szyjkami, korkami z wyrównanemi brzegami, denkami, naczynia do konserw,	95	372	—	—
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materjałów, również oplecione słomą, trzciną, drutem i t. p.	6	26	—	—
89960	Syfony, chociażby z częściami metalowemi i innemi	—	—	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierżnięte chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	136	1.093	12.236	14.766
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	2.942	7.084	—	—
90030	dęte inne	877	3.148	25.911	63.004
90040	rurki, pręty	12.387	28.277	0	50
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampułki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	1.814	20 711	14	560
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	2.545	14.605	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych szlifowane, polerowane, rżnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	1	11	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rżnięte, lecz bez innych ozdób	530	4.945	11.457	16.459
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową:				
90410	rurki, pręty	805	2.966	9	22
90420	nieszlifowane, nierznięte, chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	465	5.614	—	—
90430	szlifowane polerowane, rżnięte lecz bez innych ozdób	181	1.985	—	—
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materjałów, niestanowiących ozdób	170	1.369	394	2.246
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawionemi, matowanemi lub malowanemi wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materjałów	216	2.791	37.758	68.520
90710	Szkło w postaci łusek, kulek	19	48	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	20	62	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	7	86	—	—
90900	Szkiełka do zegarków	0	11	—	--
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—

(Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok 1 Warszawa, 30 grudnia 1935 r. Nr. 13

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedyńczy 30 gr.

Redakcja „Przemysłu Szklanego" przesyła wszystkim Szanownym Czytelnikom

Serdeczne Życzenia Szczęśliwego NOWEGO ROKU 1936

Od Redakcji

W roku 1936 „Przemysł Szklany" będzie wychodził jako dwutygodnik 15 i 30 dnia każdego miesiąca.

Redakcja „Przemysłu Szklanego" weszła w bezpośredni kontakt z „Deutsche Glastechnische Gesellschaft" i będzie mogła korzystać z artykułów naukowych zamieszczonych w czasopiśmie „Glastechnische Berichte", wydawanym przez powyższe stowarzyszenie. (Pismo to nie znajduje się w sprzedaży). W roku 1936 powiększony będzie dział naukowy i technologji szkła, wprowadzony dział bibljografji, oraz dział porad (skrzynka pocztowa).

Członkowie Związku nadal otrzymywać będą czasopismo bezpłatnie.

Przy niniejszym № przesyłamy okólnik o prenumeracie oraz blankiet nadawczy P. K. O.

Ustawy i rozporządzenia

(od 1/XII do 31/XII 1935 r.)

W „Dzienniku Ustaw R. P." ukazały się następujące ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym:

Ulgi w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych — zmiana ustawy z dn. 29 marca 1933 roku. — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 88/1935 r. poz. 542.

Sprawa wierzytelności hipotecznych i listów zastawnych towarzystw kredytowych miejskich — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 88/1935 r. poz. 543.

O wysokości odsetek ustawowych — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. Dz. U. R. P. Nr. 88/1935 r. poz. 545.

Uregulowanie cen węgla w sprzedaży z kopalń na rynek krajowy — rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 grudnia 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 88/1935 r. poz. 550.

Uregulowanie ceny cukru — rozp. Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu z dn. 4 grudnia 1935 r. — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 551.

Uregulowanie cen wytworów hutniczych na rynku krajowym — rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 grudnia 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 89/1935 roku poz. 565.

O czasowem zmniejszeniu liczby dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, w odniesieniu do niektórych kategoryj robotników sezonowych — rozp. Ministra Opieki Społecznej z dn. 7 listopada 1935 r. Dz. U. R. P. No. 92/1935 r. poz. 585.

W sprawie cen soli — zmiana rozp. Ministra Skarbu z dn. 19 lipca 1932 r. rozp. Ministra Skarbu z dnia 19 grudnia 1935 roku Dz. U. R. P. Nr. 95/1935 roku poz. 598.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 3 grudnia 1935 r.

o wysokości odsetek ustawowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 6 listopada 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 501) postanawiam, co następuje:

Art. 1. Wysokość odsetek ustawowych (prawnych) w stosunkach prywatno-prawnych ustala się na 8 od sta rocznie.

Art. 2. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do obniżania w drodze rozporządzeń ustalonej w artykule poprzedzającym stopy odsetek.

(2) Obniżona stopa będzie stosowana od dnia wejścia w życie rozporządzenia, choćby tytuł prawny do odsetek powstał przed tym dniem.

Art. 3. (1) Odsetki ustawowe (prawne), przypadające za czas przed wejściem w życie dekretu niniejszego, choćby zasądzone, obniża się z mocy samego prawa do wysokości, określonej w art. 1.

(2) Jeżeli z tytułu egzekucyjnego nie wynika wyraźnie, że obejmuje on odsetki umowne, odsetki mogą być egzekwowane tylko w wysokości obniżonych odsetek ustawowych.

(3) Wątpliwości co do rodzaju i kwoty odsetek rozstrzyga na wniosek strony sąd w trybie wykładni wyroku (art. 371 k. p. c.).

Art. 4. Jeżeli dłużnik zapłacił odsetki ustawowe (prawne) ponad stopę, określoną w dekrecie niniejszym, a wierzyciel jeszcze nie został spłacony, dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet tego długu; nie służy mu jednak roszczenie o zwrot tych odsetek.

Art. 5. W art. 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 roku o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) w brzmieniu, nadanem mu dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 449), ustęp 3 otrzymuje brzmienie:

„(3) Odsetki ustawowe (prawne), przypadające za czas zarówno przed jak i po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego, choćby zasądzone, obniża się z mocy samego prawa do wysokości 6% w stosunku rocznym. Jeżeli z tytułu egzekucyjnego nie wynika wyraźnie, że obejmuje on odsetki umowne, odsetki mogą być egzekwowane tylko w wysokości obniżonych odsetek ustawowych. Wątpliwości co do rodzaju i kwoty odsetek rozstrzyga na wniosek strony sąd w trybie wykładni wyroku (art. 371 k. p. c.). Jeżeli tytuł egzekucyjny pochodzi od urzędu rozjemczego, wątpliwości rozstrzyga postanowieniem przewodniczący tegoż urzędu; postanowienie to zrównane jest z orzeczeniem urzędu rozjemczego.

Jeżeli dłużnik zapłacił odsetki ustawowe ponad stopę określoną w ustępie niniejszym, a wierzyciel jeszcze nie został spłacony, dłużnik ma prawo zarachować nadpłacone odsetki na poczet tego długu, nie służy mu jednak roszczenie o zwrot tych odsetek. Przepis ustępu niniejszego stosuje się do wszelkich długów rolniczych, objętych rozporządzeniem niniejszem, chociażby dłużnik nie podlegał przepisom rozdziału niniejszego.".

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości, a co do art. 5 także Ministrowi Rolnictwa Reform Rolnych.

Art. 7. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie trzeciego dnia po dniu ogłoszenia.

(2) Jednocześnie uchyla się rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 sierpnia 1924 r. o wysokości odsetek prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 769) oraz z dnia 30 grudnia 1924 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1924 r. o wysokości odsetek prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1075).

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *J. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów:
(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski.*

Skarbowość, podatki i cło.

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU.

z dnia 30 listopada 1935 L. D. V. 39443/2/35

w sprawie obliczania dodatków do podatku dochodowego przy kumulacji wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu roku 1935.

W związku z przepisami ustawy z dnia 18 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 162) oraz dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 518), nowelizującemi postanowienia działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 715), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Przepisy art. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o zmianie ustawy o państwowym podatku dochodowym, zostają uchylone powołanym wyżej dekretem z dniem 1 stycznia 1936 r., wobec czego przewidziane w tych przepisach obliczenie różnicy w podatku winno być dokonane przez służbodawców po raz pierwszy i ostatni zarazem przed dniem 1 stycznia 1936 r., przy wzięciu za podstawę wynagrodzeń wypłaconych w ciągu roku 1935. Z uwagi na to, że ustawa z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 128) podwyższyła z dniem 1 kwietnia 1935 r. stawki dodatku kryzysowego pobieranego od dochodów opodatkowanych na podstawie działu II ustawy o podatku dochodowym, winni służbodawcy przy ustalaniu dodatku kryzysowego, należnego od łącznej sumy wynagrodzeń wypłaconych w ciągu roku 1935, obliczać dodatek według stopy procentowej właściwej dla sumy łącznej dochodu, jednakże osobno dla wynagrodzeń wypłaconych do dnia 31 marca 1935 r., odpowiednio do skali dodatku kryzysowego obowiązującej w tym okresie, a osobno dla wynagrodzeń wypłaconych po tym dniu, odpowiednio do skali dodatku, przewidzianej w ustawie z dnia 26 marca 1935 r.

Przykład:

Pracownik otrzymywał w ciągu roku 1935 wynagrodzenie miesięczne po 860 zł a ponadto tytułem wynagrodzenia jednorazowego otrzymał w marcu — 1.000 zł. i w październiku — 2.000 zł.

Zgodnie z art. 43 ust. o podatku dochodowym potrącić należy:

od wynagrodzeń perjodycznych:

	podatku	dodatku kryzys.
przed 1 kwietnia 1935 r. t. j. za styczeń, luty i marzec (860 × 3 = 2580)	110,94 zł	25,80 zł
od 1-go kwietnia 1935 roku (860 × 9 = 7.740)	332,82 „	77,40 „

od wynagrodzeń jednorazowych:

przed 1 kwietnia 1935 r. . .	49.— zł	20.— zł
od 1 kwietnia 1935 r. . . .	106.— „	40.— „
razem do potrącenia zgodnie z art. 43	598,76 zł	163,20 zł

Łączna suma wynagrodzeń perjodycznych i jednorazowych za rok 1935 wynosi:

wynagrodzenia perjodyczne	10.320 zł
„ jednorazowe	3.000 „
razem	13.320 zł

Od tej sumy przypada tytułem podatku według 29 stopnia skali z art. 43 — 5,7%, czyli 759,24 zł, a ponieważ zgodnie z art. 43 przypada do potrącenia 598,76 zł, przeto różnicę w podatku w wysokości zł 160,48 (759,24 — 598,76) potrącić należy dodatkowo, w myśl noweli z dn. 18 marca 1935 r. najpóźniej przy ostatniej wypłacie wynagrodzenia za r. 1935.

Różnicę w podatku kryzysowym, przypadającą dodatkowo do potrącenia obliczyć należy w sposób następujący:

Łączna suma wynagrodzeń, właściwa dla obliczenia stopy procentowej dodatku, wynosi 13.320 zł.

Dodatek kryzysowy przy sumie dochodu rocznego 13.320 zł według skali, obowiązującej przed dniem 1 kwietnia wynosi 2%, natomiast według skali obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1935 r. — 3%.

Przed dniem 1 kwietnia wypłacono tytułem wynagrodzeń perjodycznych — 2.580 zł oraz tytułem wynagrodzeń jednorazowych — 1.000 zł, razem 3.580 zł. Od tej sumy dodatek kryzysowy według 2%-wej stawki wynosi	71,60 zł
Po dniu 31 marca 1935 r. wypłacono wynagrodzeń perjodycznych 7.740 zł oraz wynagrodzenie jednorazowe — 2,000 zł, razem 9.740 zł. Od tej sumy dodatek kryzysowy według 3%-wej stawki wynosi .	292,20 zł
Dodatek kryzysowy od łącznego wynagrodzenia	363,80 zł
Dodatek obliczony odpowiednio do art. 43	163,20 „
Różnica przypadająca dodatkowo do potrącenia	200,60 zł

Powyżej przedstawione zasady winni również stosować pracownicy przy obliczaniu różnicy w dodatku kryzysowym w przypadkach kumulacji zarówno wynagrodzeń otrzymywanych od więcej niż jednego służbodawcy, jak i otrzymywanych od jednego służbodawcy dwu lub więcej wynagrodzeń perjodycznych i jednorazowych (art. 45 ustawy o podatku dochodo-

wym w brzmieniu art. 1 pkt. 15 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 518).

Przykład:

Pracownik otrzymywał w ciągu r. 1935 wynagrodzenie od dwóch służbodawców: od służbodawcy A za czas od 1 stycznia do 31 grudnia po 400 zł miesięcznie i od służbodawcy B za czas od 1 marca do 31 grudnia po 300 zł miesięcznie.

Sumy potrącone przez służbodawców w ciągu roku:

Służbodawca A Wynagrodzenie w czasie:		Potrącony podatek	Potrącony dodatek kryzysowy
1/I — 31/III . .	1.200	33.60	12.—
1/IV — 31/XII . .	3.600	100.80	36.—
Służbodawca B Wynagrodzenie w czasie:			
1/I — 31/III . .	300	6.90	1.50
1/IV — 31/XII . .	2.700	62.90	13.50
razem . .	7.800	203.40	63.—

Od dochodu 7.800 zł podatek według skali z art. 43 wynosi 3,6% czyli . . . 280,80 zł
potrącono w ciągu roku . . . . 203,40 „
przypadająca do uiszczenia różnica w podatku . . . . 77,40 zł

Różnicę w podatku kryzysowym obliczyć należy w sposób następujący:

Dodatek kryzysowy przy sumie dochodu rocznego 7.800 zł wynosi:
według skali obowiązującej przed 1/IV 35 r. . . . . — 1 %
według skali obowiązującej poczynając od 1/IV 35 r. . . . . — 2 %

W okresie 1/I — 31/III 35 r. wypłacono:
służbodawca A — 1.200 zł
„ B — 300 „
razem 1.500 zł

Dodatek kryzysowy według stawki 1% od sumy 1.500 złotych wynosi . . . — 15 zł

W okresie 1/IV — 31/XII 35 r. wypłacono:
służbodawca A — 3.600 zł
„ B — 2.700 zł
razem 6.300 zł

dodatek kryzysowy według stawki 2% od sumy 6.300 zł wynosi . . . . — 126 zł
razem dodatek kryzysowy 141 zł

Ponieważ w ciągu roku służbodawcy A i B potrącili tytułem dodatku kryzysowego 63 zł. przeto po upływie roku 1935 przypada do uiszczenia różnica w dodatku w wysokości zł 78 (141 — 63 = 78).

Przy kumulacji wynagrodzeń podlegających dodatkowi kryzysowemu z wynagrodzeniami niepodlegającemi temu dodatkowi znajdują zastosowanie, niezależnie od niniejszego okólnika, wyjaśnienia zawarte w okólniku z dnia 17 marca 1933 r. L. D. V. 12343/2/33 (Zbiór Okólników z 1933 r. str. 277 i nast.).

Wreszcie nadmienić należy, że w wypadkach, w których obowiązek obliczenia i potrącenia różnicy ciąży, zgodnie z nowelą z dnia 18 marca 1935 r., na służbodawcy, pracownik wolny jest od tego obowiązku, o ile otrzymywał w ciągu roku 1935 wynagrodzenie wyłącznie od jednego służbodawcy.

Dyrektor Departamentu:
(—) *W. Koszko.*

---

z dnia 18 grudnia 1935 r. L. D. IV. 33700/3/35

w sprawie potrącania zaległości podatkowych ze zwrotnych opłat celnych.

Sprawę potrącania zaległości podatkowych ze zwrotnych opłat celnych regulują okólniki z dnia 4 sierpnia 1932 r. L. D. I. 39024/3/32 oraz z dnia 19 czerwca 1933 r. L. D. V. 25770/1/33 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 19, poz. 178), uzupełnione okólnikiem z dnia 17 lipca 1933 r. L. D. IV. 16844/3/33.

Stosownie do wyjaśnień, zawartych w tych okólnikach, na pokrycie zaległych podatków winny być potrącane odpowiednie kwoty z opłat celnych, przypadających do zwrotu stronom z różnych tytułów, jak np. z tytułu omyłkowo lub nieprawidłowo zastosowanego wyższego cła, z tytułu ulgi celnej, uzyskanej po uiszczeniu pełnego cła i t. p. Również podlegają potrąceniu na zaległe podatki zabezpieczenia celne, składane przez strony w gotówce a przypadające do zwrotu. Warunkiem potrącenia jest stwierdzenie, iż ta sama osoba fizyczna lub prawna, której się należy zwrot, jest zobowiązana z tytułu zaległości w podatkach.

Przypominając powyższe zasady, Ministerstwo Skarbu zarządza, aby na przyszłość spod potrącania były wyłączane zwroty gotówkowych zabezpieczeń celnych, wnoszonych przez strony w związku z czynnym obrotem uszlachetniającym i czynnym reparacyjnym, to znaczy, że przy zwracaniu stronom gotówkowych zabezpieczeń celnych, pobranych z tytułu czynnego obrotu uszlachetniającego i czynnego reparacyjnego, nie należy potrącać zaległych podatków.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

SZACOWANIE REMANENTÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu poruszyła sprawę następującą:

„Art. 424 kodeksu handlowego określa zasadę szacowania remanentów według wartości rzeczywistej, podając tylko górną granicę szacunku, t. j. conajwyżej koszt własny lub cenę rynkową, o ile jest ona niższa od kosztu własnego. W tych warunkach brak jakichkolwiek przeszkód do szacowania remanentów poniżej kosztu własnego lub poniżej ceny rynkowej, o ile ich wartość rzeczywista jest od tych cen niższa. Chodzi jedynie wówczas o bezsporne udowodnienie wartości rzeczywistej.

Naogół koszt własny lub cena rynkowa jako najczęściej równoznaczna z wartością rzeczywistą będą stosowane przy wycenie remanentów. Zdarzają się jednak wyjątkowe wypadki, kiedy zachodzi konieczność oznaczenia wartości rzeczywistej, która może się znacznie różnić i od kosztu własnego i od ceny rynkowej. Wypadek taki zachodzi, gdy przedsiębiorstwo przemysłowe w ciężkich dla siebie czasach przyjmuje zamówienie na wykonanie określonego objektu w cenie świadomie niższej od ceny kosztu własnego. Tego rodzaju nienormalne tranzakcje są zawierane w celu podtrzymania ruchu przedsiębiorstwa. Zdarza się również, że przedsiębiorstwo przyjmuje zamówienie po cenie, wytrzymującej kalkulację w momencie zawierania tranzakcji, a jednak w miarę wykonania zamówienia okazuje się. że zamówienie przyniesie przedsiębiorstwu straty.

Po zakończeniu wykonania takiego zamówienia strata wynikła na niem jest spisywana bez żadnych wątpliwości. Jeżeli jednak w dniu bilansu zamówienie jest wykonane tylko w części, powstaje konieczność oszacowania wartości rzeczywistej częściowo wykonanego objektu.

Jest rzeczą jasną, iż zasada oszacowania niewykończonych zamówień według ich wartości rzeczywistej nie ulega najmniejszej kwestji, istnieje jedynie obawa, że władze skarbowe przy ocenie sposobu oznaczania wartości rzeczywistej na podstawie stosunku części wykonanej do całości zamówienia mogą z łatwością sposób ten kwestjonować jako nieścisły, bo z konieczności oparty na rachunku przybliżonym".

ZNIESIENIE INSTYTUCJI T. ZW. INFORMATORÓW

Jak wiadomo już z relacyj prasowych, w uwzględnieniu wniosków przedstawionych Międzyministerjalnej Komisji dla współpracy z samorządem gospodarczym przez Izby Przemysłowo-Handlowe, Ministerstwo Skarbu zdecydowało się na uchylenie przepisów Instrukcji Podatkowej, przewidujących współudział w postępowaniu podatkowem t. zw. informatorów.

OKREŚLENIE PRZEDSIĘBIORSTW PROWADZONYCH W WIĘKSZYM ROZMIARZE.

W dniu 11 grudnia r. b. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu z udziałem przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie konferencja w przedmiocie projektu zmiany rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 2 lipca 1934 roku w sprawie określenia przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze.

Ponieważ sprawa określenia przedsiębiorstw w większym rozmiarze wiąże się z obowiązkiem prowadzenia ksiąg handlowych, Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zwróciła uwagę na konieczność wydania odnośnej noweli jeszcze w grudniu r. b., a to celem umożliwienia kupcom sprowadzenia odpowiednich ksiąg od Nowego Roku.

Z uwagi na to, iż szereg kwestyj miało się w toku dyskusji wyjaśnić — spodziewać się należy załatwienia sprawy w niedługim czasie.

Praca i Opieka Społeczna.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 7 listopada 1935 r.

o czasowem zmniejszeniu liczby dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, w odniesieniu do niektórych kategoryj robotników sezonowych.

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 41 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555) zarządzam co następuje:

§ 1. Zmniejsza się do 4 liczbę dni pracy, uważanych za tydzień podlegania obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia w okresie 12 miesięcy przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłku, w odniesieniu do bezrobotnych robotników sezonowych wszystkich kategoryj, za których wkładka wynosi 4% (§ 1 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 559), na warunkach wymienionych w § 2 rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Przepis § 1 rozporządzenia niniejszego odnosi się do tych robotników sezonowych, którzy zgłoszą swe prawo do zasiłków w okresie od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego do dnia 31 marca 1936 r.

Ponadto bezrobotni robotnicy sezonowi, którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego zgłosili swe prawo do zasiłków, lecz zasiłków tych nie uzyskali z powodu braku warunku, przewidzianego w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, mogą do dnia 31 marca 1936 r. dokonać ponownego zgłoszenia prawa do zasiłków na podstawie § 1 rozporządzenia niniejszego. W tym przypadku przy ustalaniu uprawnień bezrobotnych do zasiłków miarodajną będzie data ponownego ich zgłoszenia się o zasiłek.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) Wł. Jaszczołt.

OKÓLNIK Nr. 33/35 MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 czerwca 1935 r. Nr. Po. 3/8 — 5

w sprawie obliczania wynagrodzenia za urlop.

Celem stosowania jednolitych sposobów obliczania wysokości wynagrodzenia za okres urlopu robotników proszę Panów Inspektorów o przestrzeganie w omawianej kwestji następujących zasad:

1. Przy płacy na akord lub od sztuki:

Robotnik otrzymuje zapłatę tylko za te dni swego urlopu, w których miałby pracować stosownie do warunków umowy o pracę, obowiązujących w czasie rozpoczęcia urlopu.

W celu ustalenia wynagrodzenia, przypadającego na czas urlopu, należy obliczyć według cennika bieżącego, obowiązującego w czasie urlopu, zarobek robotnika z ostatnich trzech miesięcy zgodnie z ilością pracy, wykonanej przez niego w okresie ostatnich trzech miesięcy i uzyskaną w ten sposób sumę zarobków podzielić przez liczbę dni, w których robotnik faktycznie pracował w ostatnim 3-miesięcznym okresie, bezpośrednio poprzedzającym udzielony mu urlop, wynikły zaś z tego dzielenia iloraz pomnożyć przez liczbę dni, przypadających w okresie urlopu, w których pracownik miałby pracować stosownie do warunków umowy o pracę, obowiązujących w czasie rozpoczęcia urlopu (§ 28 rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 464).

Powyższe wyjaśnienie jest oparte na orzeczeniu Sądu Najwyższego Nr. C. Prez. 6/34 z dnia 17 grudnia 1934 r.

2. Przy płacy od godziny lub na dniówkę:

Dla obliczenia wysokości zapłaty za dzień urlopu należy obliczyć przeciętną liczbę dni na tydzień, przepracowanych przez robotnika w ciągu 3 miesięcy, bezpośrednio poprzedzających urlop, t. zn. całkowitą liczbę dni, przepracowanych w tym okresie, podzielić przez 13; dzienną płacę robotnika pomnożyć przez obliczoną w wyżej podany sposób przeciętną liczbę dni pracy na tydzień, otrzymany rezultat podzielić przez 6 (§ 27 rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 464).

Otrzymaną w powyższy sposób dniówkę pomnożyć przez liczbę dni urlopowych (z wyłączeniem niedziel i świąt, jeżeli praca w te dni się nie odbywa).

Jednocześnie uchyla się wszystkie poprzednie okólniki, dotyczące obliczania wynagrodzenia za urlop.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Klott*

W SPRAWIE USTAWOWEJ OCHRONY MACIERZYŃSTWA ROBOTNIC.

Obecna polityka sfer rządowych idzie w kierunku wzmocnienia ochrony macierzyństwa robotnic, jednak przy równoczesnem respektowaniu interesów przemysłu, z uwagi na jego ciężką sutuację. Dlatego też ustalono kompromisową zasadę, na mocy której przemysł zostaje zwolniony od obowiązku realizacji postanowień art. 15 (t. j. żłobka) ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636) wzgl. postanowień rozporządzenia Min. Opieki Społecznej z dn. 11 marca 1927 r. o żłobkach fabrycznych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 293) pod tym jednak warunkiem, że przemysłowcy obowiązani na mocy art. ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. do urządzenia żłobków w swoich zakładach, przyjmą na siebie obowiązek realizacji łatwiejszej, zastępczej formy opieki nad niemowlętami matek—robotnic, t. j. obowiązek urządzenia stacyj lotnych.

Wspomianej zasady odnośne czynniki będą konsekwentnie przestrzegały i niema nadziei na to, ażeby interwencja ze strony centralnych organizacyj gospodarczych mogła spowodować odstąpienie od tej zasady.

Nowości techniczne.

(przegląd prasy zagranicznej)

TOPIENIE MASY SZKLANEJ W ŚWIETLE NOWOCZESNYCH BADAŃ.

A. P. Zak w „Mon. Phys. Chem. of Glass Moskau" zajmuje się określeniem czasu, potrzebnego do otrzymania szkła o składzie $1Na_2O$, $2SiO_2$. Stopienie tych materjałów następuje przy temperaturze 1300° w ciągu 34 minut, przy 1250° — 42 minuty, 1200° — 54 minuty, 1150° 113 minut, 1100° 248 minut, 1050°— 490 minut, i przy 1000° — 1088 minut. Surowce użyte do doświadczenia były chemicznie czyste, grubość ziarna wynosiła 400 — 576 otworów na 1 cm.², ilości topione wynosiły 21,7 g. Reakcja odbywała się w piecu elektrycznym, jako naczynie do topienia służył tygiel platynowy.

Prof. I. I. Kitajgorodski w „Comptes rendus de l'Academie des Sciences de U. R. R. S." (1935 139-142) zajmuje się kwestją wpływu grubości ziarna surowców na szybkość topienia szkła. Autor doszedł w swych badaniach do następujących wniosków. Drobniejszy pomiał surowców prowadzi do szybkiego tworzenia się silikatów. Przy grubości ziarna piasku 0,28 m/m czas tworzenia się szkliwa wynosił 13 godzin, przy grubości ziarna piasku 0.03 m/m czas utworzenia się szkła wyniósł zaledwie 1 godzinę. Gruboziarnistość innych składników ma również duże znaczenie, w każdym razie nieco mniejsze, niż gruboziarnistość piasku.

A. P. Zak w „Monit. Phys. Chem. of Glass Moskau" opisuje wpływ surowców pochodzenia wulkanicznego na przebieg tworzenia się szkliwa. Poddano badaniom 3 szkła o następującym składzie chemicznym:

1) SiO_2 — 69%; R_2O_3 — 5%; RO—11%; R_2O—15%.
2) SiO_2 — 64%; R_2O_3 — 10%; RO—11%; R_2O—15%.
3) SiO_2 — 59%; R_2O_3 — 15%; RO—11%; R_2O—15%.

Szkła te za pierwszym razem były stapiane z czystych surowców, następnie dla porównania ze surowców pochodzenia wulkanicznego. Dodawano po 20%, 40%, 60% nefelinu i popiołu wulkanicznego. Temperaturę tworzenia się szkliwa ustalono na 1300°C. Surowce wzięte do badań miały grubość ziarna 400-576 otworów na 1 cm². Ładunek surowca wynosił 20 g. Czas utworzenia się szkła przy dodaniu nefelinu wynosił o połowę mniej, aniżeli przy użyciu czystych surowców. Dla określenia czasu, w którym szkło zwolni się od pęcherzyków powietrznych poddano te szkła działaniu temperatury 1400°C w ciągu 2 godzin, następnie studzono je w analogicznych warunkach. Oka-

zało się, że rafinowanie szkła przy użyciu czystych surowców następuje szybciej, aniżeli przy zastosowaniu nefelinu lub innych surowców pochodzenia wulkanicznego. W szkle z dodatkiem 20% nefelinu naliczono 2863 sztuk pęcherzyków powietrznych na 1 cm^2, szkło zaś stopione z czystych surowców o analogicznym składzie zawierało zaledwie 1033 szt. pęcherzyków na 1 cm^2.

BADANIA BUTELEK DO MLEKA W STANACH ZJEDN. AM. PÓŁN.

Glass Industry Nr. 5

Butelki, używane do mleka podlegają następującym próbom:

1) stałość wagi i równomierna grubość ścianek,
2) kontrola wypału,
3) pojemność,
4) termiczna trwałość,
5) próba na ciśnienie hydrostatyczne,
6) wytrzymałość na uderzenie.

Z każdej partji dostarczonych butelek odbiera się dla próby 12 butelek, które poddane zostają wyżej wskazanym badaniom.

Grubość ścianki mierzy się specjalnym kalibrem. Wypał kontroluje się w polaryskopie. Pojemność ustala się za pomocą biuretek standaryzowanego typu, odchylenie od standartu dopuszcza się tylko 0,8 cm^3 (na 277,8 cm^3). Ciśnienie hydrostatyczne określa się zapomocą aparatów do wypróbowania manometrów. Trwałość termiczną butelek ustala się przez zanurzenie tychże do gorącej i zimnej wody na zmianę, różnica temperatury winna wynieść nie mniej, niż 32°. Próbę wytrzymałości na uderzenie dokonywa się wahadłowym uderzeniem młotka na cylindryczną część butelki.

ZASTOSOWANIE TLENKU GLINU DO WYROBU SZKŁA.

D-r Hugo Kühl Glashütte 29 (479-481)

Stosowanie tlenku glinu do wyrobu szkła ze względu na jego trudnotopliwość zostało ostatnio zaniechane. Uprzedzenie do tlenku glinu nie jest jednakże słuszne. Analizy najlepszych szkieł antycznych wykazywały dość znaczne ilości tlenku glinu, sięgające w niektórych wypadkach 8—12%.

Autor ustalił, że przy określonej ilości CaO i Na_2O i pewnych innych warunkach, wprowadzenie tlenku glinu w ilości 2—4% nie przedstawia żadnych trudności, trzeba jednak zwrócić baczną uwagę na otrzymanie jednolitej szychty, mieszając bardzo starannie surowce wchodzące w skład szkła.

Tlenek glinu jest częścią składową różnych minerałów, które z punktu widzenia technicznego przedstawiają wielką wartość dla przemysłu szklanego. Jest to glina, szpat polny i inne minerały. Tlenek glinu, wprowadzony do szkła w formie górskich minerałów działa jako kwas i tworzy z tlenkiem wapnia aluminaty wapnia.

Autor podaje, jako przykład, skład chemiczny szkła specjalnego. zawierającego około 4% tlenku glinu. W skład tego szkła wchodzą 3 kwasy i 3 zasady według niżej podanej tablicy:

kwasy w %:		zasady w %:	
piasek	57,17	soda	20,39
tlenek boru . .	2,79	saletra sodowa .	1,12
tlenek glinu . .	3,07	tlenek cynku . .	5,87
		tlenek wapnia .	10,34
		tlenek manganu .	0,28
		arszenik . . .	0,28

Szkło to wyróżnia się wysokiemi zaletami i jest bardzo ognioodporne.

Wprowadzenie tlenku glinu w formie górskich minerałów pozwala na zastosowanie go w dość znacznych ilościach bez uszczerbku dla szybkości tworzenia sie szkliwa, przyczem otrzymujemy szkło o wysokiej ognioodporności i innych dodatnich własnościach.

Wprowadzenie szpatu polnego nie wywiera żadnego prawie wpływu na zabarwienie szkła; szpat bowiem zawiera nieznaczne ilości tlenku żelaza, średnio 0,21—0,25%. Szpat polny zawiera około 14,6% tlenku glinu, wprowadzając zaś około 3,5% tlenku glinu, okaże się, że dodaliśmy do szkła zaledwie 0,07% tlenku żelaza t. j. ilość, którą łatwo daje się odbarwić.

Autor przez dłuższy czas wyrabiał szkło o następującym składzie chemicznym w %: tlenek krzemu 51,79; tlenek glinu w formie szpatu polnego — 24.24 tlenek sodu — 12,23; tlenek wapnia — 11,32; tlenek manganu — 0,28; i arszenik — 0,28. Szychta powyższa topiła się bardzo łatwo, otrzymywano szkło zupełnie bezbarwne o bardzo wysokich zaletach.

Wnioski, jakie autor wyprowadza są następujące: wprowadzenie większej ilości tlenku glinu jest technicznie niemożliwe, a to przez konieczność jednoczesnego wprowadzenia dużych ilości zasad w celu zmiękczenia tlenku glinu. Wprowadzenie, jednak, tlenku glinu przez górskie minerały jest o wiele łatwiejsze i pozwala na wprowadzenie do 3—4% Al_2O_3, przyczem ilość ta daje szkło o wysokich właściwościach.

Inż. St. L.

Kronika.

Z CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU POLSKIEGO.

W dniu 10 grudnia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego pod przewodnictwem p. dyr. A. Wierzbickiego. Rozpatrzono i omówiono szereg spraw przedewszystkiem sprawę obniżki taryf kolejowych. W trakcie dyskusji wyjaśniło się, że przy obecnej obniżce nie zostały uwzględnione prace komisji rewizyjnej taryf, lecz na podstawie uchwał Komitetu Ekonomicznego Ministrów, Prezydjum Rady Ministrów ustaliło zakres i wysokość

zniżek bez porozumienia się z kołami gospodarczemi. Następnie omawiano sprawę reprezentancji organizacyj wolnych na terenie Centralnej Komisji Przywozowej. W sprawie tej podkreślone zostało, że przedstawiciele wolnych organizacyj odgrywają bardzo dodatnią rolę na gruncie Centr. Komisji Przywowej. Wyeliminowanie reprezentantów wolnych zrzeszeń obniżyłoby poziom działalności Komisji ze szkodą dla całości interesów życia gospodarczego. Stwierdzono również, że ostatnio daje się zauważyć tendencja do eliminowania organizacyj wolnych na różnych terenach działania, co ujawnia się zwłaszcza w dziedzinie organizacji handlu zagranicznego. W dalszym ciągu posiedzenia omawiano sprawę wykorzystania materjałów zebranych przez Komisję p. Dyrektora Martina. Zwrócono uwagę, że na pierwszy plan należałoby wysunąć sprawy utrudnień w dziedzinie przywozu wszelkich artykułów potrzebnych dla produkcji i sprawę popierania wywozu. Następnie wysłuchane zostało sprawozdanie dyr. p. A. Wierzbickiego, który oświetlił główne przesłanki swego przemówienia w Sejmie w momencie dyskusji na tle ostatniego exposé Wicepremjera p. E. Kwiatkowskiego, oraz wyłuszczył motywy, które wpłynęły na treść i formę jego przemówienia.

Po sprawozdaniu p. Dyr. Wierzbickiego wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos obecni na zebraniu przedstawiciele poszczególnych gałęzi przemysłu, solidaryzując się z treścią i formą wystąpienia p. Dyr. Wierzbickiego na terenie Sejmu.

Pozatem dzielono się informacjami o przebiegu pertraktacyj poszczególnych gałęzi przemysłu z czynnikami rządowemi na temat zniżki cen. W sprawach bieżących wysłuchano referatu p. Bolesty dotyczącego spłaty kapitałowej wartości rent w ubezpieczeniu wypadkowem, oraz referat p. dr. B. Ostaszewskiego o trudnościach, związanych z nowelizacją podatku dochodowego.

ZNIŻKA CENY SODY.

Z dniem 20 grudnia r. b. Zakłady Solvay w Polsce obniżyły cenę sody amonjakalnej o 8%, czyli, obecna cena sody za 100 kg. wynosi zł. 20 gr. 70 loco fabryka.

ZNIŻKA CENY SZKŁA TAFLOWEGO.

Zniżone zostały ceny szkła taflowego o 25% wg. cenników Belgijskiej Spółki Akcyjnej T-wa Południowo-Polskich Hut Szklanych i „Małopolskich Fabryk Szkła, Sp. z o. o. w Szczakowie".

ROZWIĄZANIE UMÓW W PRZEMYŚLE SZKLANYM.

Rozwiązane zostały z dn. 1 stycznia r. b. dwie umowy. 1) Umowa w sprawie regulacji produkcji, zbytu i cen **balonów szklanych** do której należały: Huta Szkła „Feniks" Sp. Akc. w Piotrkowie, Fabryka Chemiczna „Gzichów" Sp. Akc. w Sosnowcu i Huta Szkła przy Piotrkowskiej Rektyfikacji Sp. Akc. w Piotrkowie; 2) Umowa w sprawie regulacji produkcji i zbytu **butelek piwnych**, do wód gazowych, do której należały: Huta Szklana „Feniks" Sp. Akc. w Piotrkowie i Fabryka Szkła „Ujście" dawniej Fr. Siemens Sp. Akc. w Ujściu.

UNIERUCHOMIENIE HUTY SZKŁA TAFLOWEGO.

Unieruchomiona została huta taflowa należąca do Belgijskiej Spółki Akcyjnej T-wa Południowo-Polskich Hut Szklanych w Ząbkowicach, natomiast w najbliższym czasie będzie uruchomiona należąca również do powyżej wymienione Spółki Huta p. f. Małopolskie Fabryki Szkła Sp. z o. o. w Szczakowie. Huta ta zatrudni mniej więcej tą samą ilość robotników, jaka była zatrudniona w Ząbkowicach. Zapotrzebowanie na szkło taflowe może być całkowicie pokryte przez jedną z tych hut wobec czego obydwie powyższe huty jednocześnie nie mogą pracować.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W HUCIE „SKIERNIEWICE"

Trwający od dłuższego czasu strajk w hucie szkła w Skierniewicach został zakończony i huta wznowiła pracę.

W SPRAWIE ZNIŻKI TARYF KOLEJOWYCH.

Program obniżki taryf kolejowych obejmuje wyłącznie tylko taryfy wewnętrzne (zatem bez importowych i eksportowych) i został opracowany przez Prezydjum Rady Ministrów bez uzgodnienia ze sferami gospodarczemi.

Obniżka będzie dotyczyła głównie artykułów rolniczych, węgla i drzewa, pozatem w nieznacznej części niektórych artykułów przemysłowych. Obniżka taryf nie wejdzie w życie przed dn. 1 lutego 1936 r., możliwe jest, że i ten termin będzie jeszcze przedłużony.

STAN ZATRUDNIENIA W HUTACH SZKLANYCH.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Wiadomości Statystyczne) w hutach szklanych zatrudnionych było ogółem w miesiącu październiku r. b. 10.798 robotników wobec 10.320 robotników w październiku 1934 roku.

O WARTOŚCI JEDNEGO GRAMA CZYSTEGO ZŁOTA.

Kurs urzędowy jednego grama czystego złota ustalony został na grudzień 1935 roku w wysokości zł. 5,9244.

UŁATWIENIA W PRZESYŁANIU UPOMNIEŃ PŁATNICZYCH.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi rozpatrzyła ostatnio wniosek w sprawie ułatwień w przesyłaniu pocztą druków o charakterze upomnień płatniczych, które obecnie znajdują coraz większe zastosowanie w związku z wysokiemi opłatami za listy i karty pocztowe. Izba dała wyraz opinji, że indywidualne upomnienia płatnicze stanowią korespodencję bieżącą wzgl. osobistą i wobec tego nie mogą być w ramach obowiązujących przepisów pocztowych uznane za druki. Tem niemniej Izba wypowiedziała się za podjęciem na terenie Ministerstwa Poczt i Telegrafów akcji, zmierzającej do rozszerzenia ordynacji pocztowej w tym kierunku, aby drukowane upomnienia płatnicze, posiadające charakter powszechności, były traktowane jako druki i mogły korzystać ze zniżonej opłaty pocztowej.

OBNIŻKA SKŁADEK W PRZYMUSOWEM UBEZPIECZENIU OD OGNIA.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych obniżył składki w przymusowem ubezpieczeniu nieruchomości od ognia o 20% dla woj. wschodnich, a dla woj. pozostałych o 15%.

MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE.

odbędą się w Poznaniu od 26 kwietnia do 3 maja 1936 roku.

Sukces ostatnich Targów był uznany przez czynniki rządowe i samorządowe, wystawców krajowych i zagranicznych, kupiectwo, zrzeszenia gospodarcze oraz prasę wszystkich odcieni zarówno krajową jak i zagraniczną. Spowodowało to zatrzymanie stoisk przez bardzo wielu wystawców. Obecnie toczą się rozmowy nad rozszerzeniem udziału w targach zarówno indywidualnego jak i grupowego.

Dla uniknięcia trudności w otrzymaniu odpowiedniego stoiska przy późnem zgłoszeniu, pożądane jest wcześniejsze powiadomienie o intencji wzięcia udziału w Targach. Najmniejszą opłatą pozostaje zł. 100. Spóźnione zgłoszenia powodują dodatkową robotę, utrudniając administracji grupowanie sekcyj targowych. Wszelkie zgłoszenia otrzymane po 31 marca 1936 roku o ile wogóle będą przyjęte, obliczone będą o 25% drożej, przyczem najniższa opłata za stoisko po tym terminie wyniesie 300 zł.

Import—Eksport.

SPRAWA WYSYŁANIA ZEZWOLEŃ PRZYWOZOWYCH ZA ZALICZENIEM POCZTOWEM.

Ostatnio na terenie Centralnej Komisji Przywozowej poruszona została sprawa wysyłania zezwoleń na przywóz z zagranicy towarów reglamentowanych za zaliczeniem również i w tych wypadkach, gdy pozwolenie to jest obciążone wpłatą na rachunek organizacji zbytu. Zatem zainteresowany importer obowiązany byłby do uiszczenia przy odbiorze zezwolenia na prawo przywozu opłat manipulacyjnych na rzecz Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz opłat na rzecz rachunku organizacji zbytu.

W tej kwestji Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu przeprowadziła wśród zainteresowanych importerów ankietę. W znacznej większości importerzy wypowiedzieli się negatywnie i domagali się pozostawienia bez zmian obecnego systemu udzielania zezwoleń.

W wyniku powyższej ankiety Izba Sosnowiecka zakomunikowała Centralnej Komisji Przywozowej, że proponowaną inowację należałoby ograniczyć wyłącznie do tych wypadków, w których zainteresowany importer będzie się domagał wysyłki konkretnego zezwolenia za zaliczeniem pocztowem.

PORADNIA NALEPEK I OPAKOWAŃ EKSPORTOWYCH.

Przy Związku Izb Przemysłowo-Handlowych uruchomiono bezpłatną poradnię nalepek i opakowań eksportowych. Firmy we własnym interesie winny korzystać z pomocy poradni, przedstawiając nietylko projekty nalepek, lecz również wzory napisów na skrzyniach.

REWIZJA KALKULACJI EKSPORTOWEJ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW.

W związku z przeprowadzoną przez rząd akcją obniżki cen, która nie pozostaje bez poważnego wpływu na kształtowanie się kosztu własnego produkcji szeregu artykułów przemysłowych, Związek Izb Przemysłowo-Handlowych przystąpił ostatnio do prac, zmierzających do rewizji kalkulacji eksportowej tych artykułów, w zmienionych warunkach obecnych.

KSZTAŁTOWANIE SIĘ OBROTÓW POLSKO-NIEMIECKICH POD WPŁYWEM OSTATNIEJ UMOWY.

Obroty polsko-niemieckie w czasie od 20 listopada do 16 grudnia r. b. kształtowały się jak następuje:

Zgłoszony eksport polski wynosi 10.6 miljona złotych, import z Niemiec 2,2 milj. zł., eksport wykonany wyniósł 3.258.000 zł., zaś import — tylko 1 miljon złotych. Mamy więc w tym okresie nadwyżkę. Opierając się jednak na doświadczeniach ubiegłych, liczyć się należy z wyrównaniem, a nawet przewyżką importu z Niemiec. Przewyżka ta jednak służy na pokrycie zamrożonych należności eksporterów polskich

z okresu przed 20 listopada r. b. Zasadniczą cechą dodatnią umowy jest umożliwienie nam eksportu szeregu artykułów po cenach korzystniejszych. Niemcy obecnie decydują jednostronnie o ilości i rodzaju importu do swego obszaru, jak też i państwie eksportującem. Umowa daje podstawy do zwiększenia w przyszłości możliwości handlowych.

TRUDNOŚCI W WYKONYWANIU OSTATNIEGO UKŁADU POLSKO-NIEMIECKIEGO.

Przy wykonywaniu ostatniego układu polsko-niemieckiego wyłoniły sie dość znaczne trudności, mianowicie sprawa ustosunkowania się do propozycji sprzedaży kredytowej na dłuższe terminy przez kontrahentów niemieckich, (były bowiem wypadki, że Niemcy proponowali kredyt otwarty do 9-ciu miesięcy), co wiąże się z zagadnieniem rozrachunku, a także sprawa przeliczania tranzakcyj, określonych w wartościach pieniężnych w przeliczeniu na wagę.

SPRAWA RATYFIKACJI TRAKTATU Z KANADĄ.

Dnia 13 b. m. odbyło się w Sejmie pierwsze czytanie traktatu polsko-kanadyjskiego i traktat ten został przekazany Komisji Zagranicznej. Spodziewać się należy, że ratyfikacja ustawodawcza nastąpi w styczniu 1936 r.

SPRAWA NOWEGO POROZUMIENIA POLSKO-DUŃSKIEGO.

Wobec tego, iż kontyngenty wzajemne polsko-duńskie kończą się 31 grudnia r. b. rząd polski z początkiem bieżącego miesiąca zwrócił się do Danji z wnioskiem podjęcia rozmów o dalszy układ kontyngentowy. Do tej pory jednak nic zdecydowanego się nie dzieje. Ze strony Polski w ewent. rokowaniach będzie dążenie do zwiększenia kontyngentów dewizowych, w czem przewidziany jest kontyngent na obuwie gumowe.

KOLONJE FRANCUSKIE—RYNKI ZBYTU.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Marsylji podaje do wiadomości, że przy badaniu możliwości zbytu wyrobów szklanych do kolonij francuskich należy uwzględnić dwie odrębne grupy krajów, a mianowicie:

1-o kraje, gdzie obok ludności tubylczej zamieszkuje stosunkowo dużo europejczyków — tu należą: Marokko, Tunis, Algier i Syrja

oraz 2-o kraje o b. małym odsetku ludności europejskiej, jak: Madagaskar, Indochiny, Afryka Zachodnia i Równikowa i t. p.

Grupa pierwsza wykazuje zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju wyroby szklane. Grupa druga jest bardzo słabym odbiorcą szkła stołowego, co zaś się tyczy szkła do lamp naftowych, to importuje go w niewielkich ilościach Madagaskar.

Jeżeli chodzi o Tunis — eksport polskich wyrobów szklanych rozwija się tam b. pomyślnie. W r. 1934 wyeksportowano 213 q. szkła stołowego i 138 q. szkieł do lamp, wartości ogólnej 274 tys. frs. fr. Co do stawek celnych, to wprawdzie były czynione usiłowania podwyższenia stawki na szkła do lamp z 32 frs. na 120 frs. od 100 kg., sprawa ta jednak narazie ucichła i nie należy przewidywać w najbliższej przyszłości zmian odnośnych stawek tuniskiej taryfy celnej.

NOTOWANIA WALUTY POLSKIEJ W KANADZIE.

Od października r. b. dział giełdowy oficjalnego wydawnictwa kanadyjskiego Departamentu Przemysłu i Handlu podaje kursy wymiany złotego polskiego oraz stopę dyskontową Banku Polskiego.

NOWE PRZEPISY DEWIZOWE NA WĘGRZECH.

Według nowych przepisów dewizowych na Węgrzech, importerzy, zakupujący waluty w Banku Narodowym będą musieli płacić jednolitą premję ponad kurs urzędowy, wynoszącą 41% przy kupowaniu franków francuskich, szwajcarskich i belgijskich oraz lirów włoskich w obrocie clearingowym, a 53% przy kupowaniu wszelkich innych walut.

WYWÓZ LIRÓW Z WŁOCH.

Państwowy Instytut Eksportowy podaje do wiadomości firm zainteresowanych w utrzymaniu stosunków handlowych z rynkiem włoskim, że przekazywanie zagranicę należności za towary importowane do Włoch, które już było b. utrudnione, uległo w tych dniach nowym obostrzeniom.

Wyszło bowiem rozporządzenie, na podstawie którego banki będą mogły przekazywać bez upoważnienia „Sovraintendenza delle Valute" w Rzymie tylko sumy nie przekraczające 1.000 lir., za okazaniem odpowiednich faktur. Dla sum powyżej 1.000 lir. nawet gdy faktura przekroczy tylko tę sumę o kilka lirów, trzeba będzie uzyskiwać upoważnienie Sovraintendenza. Dotąd to upoważnienie było wymagane dopiero dla sum przekraczających 10.000 lir. W każdym wypadku przekazywać można dla jednej i tej samej firmy tylko 1.000 lir. dziennie.

PODANIA O ZNIŻKI CELNE NA MASZYNY I APARATY.

Począwszy od dn. 1 grudnia 1935 r. do wszelkich podań składanych do władz centralnych o zniżki celne na maszyny i aparaty powinny być dołączane zaświadczenia Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w Warszawie, ul. Marszałkowska 140 stwierdzające, iż dane maszyny, czy aparat nie są w kraju wyrabiane.

Ubiegający się o wspomniane zaświadczenie powinni przedstawić Polskiemu Związkowi Metalowców rysunek wzgl. fotografję maszyny (aparatu), wskazać dokładną wagę netto i przedstawić rachunek (może być „pro forma").

Wiadomości z zagranicy

ANGLJA. Import i eksport wyrobów szklanych w trzecim kwartale 1935 r.

	Import	Eksport
	£	£
Szkło taflowe i lustrzane . . .	1.095.548	598.294
Szkło stołowe	735.364	171.024
Szkło oświetleniowe	281.783	34.490
Butelki i flakony	215.083	165.836
Szkło dla celów naukowych . .	—	72.500
Inne szkło	81.809	48.213

Najpoważniejszym importerem szkła była Belgja, za nią postępuje Czechosłowacja i Niemcy.

Ponowne podjęcie pracy w hutach taflowych.

Po dłuższym postoju, praca w niektórych hutach taflowych znów została podjęta. Zapasy szkła taflowego uległy zupełnemu wyczerpaniu i wobec sprzyjającej konjuktury produkcja w hutach taflowych znów została podjęta.

BELGJA. Import i eksport wyrobów szklanych w trzecim kwartale 1935 r.

Nazwa towaru	1935		1934	
	Ilość w quint.[3]	Wartość w 1000 Frs.	Ilość w quint.[3]	Wartość w 1000 Frs.
IMPORT				
Szkło szlifowane i polerowane	282	311	163	103
Szkło lustrzane . .	159	199	107	114
Szkło taflowe grubości poniżej 1,5 mm. .	—	—	412	93
Szkło taflowe grubości do 5 mm. . . .	102	91	372	132
Butelki	3.558	472	7.734	858
Szkło stołowe . . .	2.758	2.258	3.079	1.798
Szkło stołowe półkryształowe i kryształowe	192	595	59	441
EKSPORT				
Szkło szlifowane i polerowane	59.825	38.498	71.367	43.219
Szkło lustrzane . .	14.746	12.074	5.763	8.192
Szkło taflowe grubości poniżej 1,5 mm. .	11	5	4	8
Szkło taflowe grubości do 5 mm. . . .	306.718	51.359	248.313	49.588
Butelki	64.351	2.211	10.199	1.097
Szkło stołowe . . .	35.910	17.625	38.701	17.207
Szkło stołowe półkryształowe i kryształowe	849	2.275	2.870	2.922

BRAZYLJA. Budowa nowej huty butelkowej.

Niektóre pisma fachowe doniosły o budowie nowej huty butelkowej, która miała powstać w okolicach Sao-Paulo. Jak ostatnio komunikują, wiadomość ta jest nieścisła, we fabrykacji bowiem butelek wyspecjalizowała się huta Vidraria Santa Marine istniejąca od roku 1896, która całkowicie zaopatruje rynek w szkło butelkowe. Produkcja tej huty wynosi 30.000 tonn rocznie; praca odbywa się na maszynach Lynch'a.

BUŁGARJA. Zmniejszenie się wwozu żarówek elektrycznych.

Wwóz żarówek w pierwszym kwartale rb. wyniósł 6 tonn, wartości 2.350.000 lewów, wobec 13 tonn, wartości 5.390.000 lewów w tymże czasie roku ubiegłego. Głównymi importerami żarówek były Węgry, Niemcy i Szwecja. Zmniejszenie się wwozu żarówek należy przypisać krajowej produkcji żarówek elektrycznych Sp. Akc. ,,Belfa“ w Silven.

CZECHOSŁOWACJA. Stworzenie kartelu szkła dmuchanego.

Toczące się od dwuch lat pertraktacje w celu stworzenia kartelu szkła dmuchanego natrafiają na coraz to nowe trudności. Liczą się jednak z tem, że ostateczne porozumienie między poszczególnemi hutami zostanie osiągnięte jeszcze przed 1 stycznia 1936 roku.

CZECHOSŁOWACJA. Statystyka hut szklanych Spółek Akcyjnych.

Według urzędowych danych statystycznych jest w Czechosłowacji 30 hut szklanych w formie spółek akcyjnych, z ogólnym kapitałem 218.000.000 Kč w czem:

8	z kapitałem każda do 1 miljona	4.900.000 Kč
10	„ „ od 1 milj. do 5 milj.	26.300.000 „
7	„ „ 5 „ do 10 „	50.300.000 „
5	„ „ 10 „ do 50 „	137.000.000 „

CZECHOSŁOWACJA. Eksport wyrobów szklanych we wrześniu rb.

Eksport wyrobów szklanych we wrześniu rb. wyniósł 52.319.000 Kč. wobec 48.003.000 Kč. w sierpniu tegoż roku i 54.878.000 Kč. we wrześniu roku ub. Wywóz za okres czasu od 1 stycznia do 30 września rb. wyniósł 395.452.000 Kč. wobec 414.123.000 Kč. za ten sam okres roku ub. We wrześniu rb. wywieziono do Polski:

	tonn	Wartość w Kč.
szkła taflowego w stanie surowym 5 m/m i niżej	56	114.000
szkła lustrzanego	25	137.000
pereł szklanych	8	146.000
guzików szklanych, korali i innej biżuterji	3	174.000

DANJA. Budowa nowej huty szklanej.

W Korsör została utworzona Spółka Akcyjna „Korsör Glasvärk, danks Vinduesglasvärk“ z kapitałem 2 miljonów koron, celem budowy taflowej huty. Narazie do Zarządu Spółki wpłacono tylko 20% kapitału zakładowego, reszta ma być wpłacana przez Akcjonarjuszy na każde żądanie Zarządu.

DANJA. Import szkła z Niemiec.

Import szkła niemieckiego za pierwsze półrocze rb. wyniósł 2.195.000 RM. wobec 1.829.000 RM. w tymże okresie roku ubiegłego.

HOLANDJA. Decentralizacja przemysłu żarówek elektrycznych.

Na ogólnem zebraniu akcjonarjuszy Sp. Akc. Philips w Eindhoven, która odgrywa dominującą rolę w przemyśle żarówek elektrycznych, postanowiono zdecentralizować produkcję. Polityka ta spowodowana jest ustanowieniem barjer celnych we wszystkich państwach.

ISLANDJA. Budowa huty szklanej w Rejkjavik.

W Rejkjavik powstanie wkrótce huta szklana, która ograniczy w znacznym stopniu import wyrobów szklanych do Islandji. Siły fachowe, jak również maszyny sprowadza zainteresowane Towarzystwo H. F. Gier z zagranicy.

KANADA. Zwiększenie się wwozu szkła amerykańskiego.

Import wyrobów szklanych ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zwiększył się w I-ym kwartale r. b. do 762.000 $ wobec 635.000 $ w tymże okresie roku ub. Zwiększenie się wwozu trzeba przypisać dogodniejszym cenom oferowanym przez fabryki Stanów Zjednoczonych w porównaniu do cen fabryk krajów europejskich.

ŁOTWA. Zamówienia rządowe na butelki do wódek.

Ministerstwo Skarbu zamówiło do zużytkowania jeszcze w roku bieżącym 2 miljony butelek $^1/_2$ litrowych, 0,9 milj. butelek do wódki wysokogatunkowej „Dżidrais", 3 miljony butelek $^1/_2$ litrowych, 0,5 miljona butelek 10 centylitrowych.

PALESTYNA. Sytuacja w przemyśle szklanym.

Na skutek niedostatecznej ochrony celnej, huta szklana w Riszon-le-Zion wstrzymała swą produkcję. Budowa nowej huty taflowej w Haifie ma być niebawem zakończona. Huta będzie produkować szkło taflowe systemem Fourcault.

RUMUNJA. Budowa fabryki żarówek elektrycznych.

Towarzystwo „Tungsram" postanowiło wybudować fabrykę żarówek elektrycznych w Bukareszcie. Ministerstwo przemysłu i handlu przyobiecało nowej placówce najróżniejsze udogodnienia w sprawach, tyczących się produkcji, jak również w sprawie uregulowania wwozu żarówek do Rumunji.

STANY ZJEDN. AM. PÓŁN. Produkcja nowego rodzaju szkła ogniotrwałego i giętkiego.

Towarzystwo Libbey, Owens-Ford Co. Toledo (stan Ohio) rozpoczęło produkcję nowego rodzaju szkła, które daje się giąć jak blacha stalowa i jest trwalsze 4—6-cio krotnie od szkła zwykłego. Szkło to otrzymuje się nie w wannach lecz w piecach hutniczych.

Okólniki Centralnego Związku Przemysłu Polskiego.

Centralny Związek nadesłał następujące okólniki:

Wydziału Statystycznego z dnia 7 grudnia 1935 r. Nr. 4328 w sprawie roli przedstawiciela handlowego.

Wydziału Pracy z dnia 30 listopada 1935 r. Nr. 56 — o robotach zabronionych młodocianym i kobietom.

Wydziału Prawnego z dnia 4 grudnia 1935 roku Nr. 4281 — o zmianach w podatku dochodowym.

Z dnia 23 grudnia 1935 r. Nr. 4474 — o opodatkowaniu wynagrodzeń robotniczych za grudzień, wypłaconych w styczniu 1936 r.

Wydziału Komunikacyjnego z dnia 20 grudnia 1935 r. Nr. 57 — o zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej linji normalnotorowych i wąskotorowych polskich kolei państwowych.

Powyższe okólniki zostały w odpowiednich terminach rozesłane pp. Członkom Związku Hut Szklanych pocztą, jako druki.

PRODUKCJA i ZBYT SZKŁA w MIESIĄCU PAŹDZIERNIKU 1935 r.

według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

RODZAJ SZKŁA	Produkcja		Zbyt	
	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.
Szkło taflowe	2.202	746	2.768	940
Szkło butelkowe	3.881	1.603	3.558	1.473
w tem monopolowe	(2.856)	(1.123)	(2.629)	(1.033)
Szkło stołowo-galanteryjne	706	555	854	672
	6.789	2.904	7.180	3.085

(Początek na· str 2 okładki)

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
91110	Wata, przędza — szklane	624	5.258	—	—
91130	Oczy szklane	110	2.820	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	44	87	—	—
	Szkło taflowe nieszlifowane, niepolerowane grubości 5 mm. i mniej:				
91310	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej,—bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m² i mniej	18.616	11.181	—	—
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m²	4 342	2.329	53	40
91312	gładkie, białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m²	29.505	20.409	—	—
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	1.530	2.122	—	—
91330	wszelkich barw wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	4.737	2.896	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	11	63	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych	9.295	7.081	—	—
	Szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematowane o powierzchni:				
91410	1000 cm² i mniej	—	—	—	—
91420	powyżej 1000 do 4000 cm²	—	—	—	—
91430	powyżej 4000 do 10000 cm²	25	65	—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm²	50	130	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm²	142	383	—	—
91460	powyżej 40000 do 70000 cm²	1.650	3.897	—	—
91470	powyżej 70000 cm²	1.335	3.605	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	48.968	74.085	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło taflowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	1	28	—	—
91700	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	1	12	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.				
91900	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne z upiększeniami malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	2	20	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materjałów pospolitych, chociażby pozłacanych, posrebrzanych	145	2.031	0	10
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materjałów	—	—	1	20
	Szkło taflowe z wtopioną siatką drucianą lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	1.685	621	—	—
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	49	207	—	—
92300	Szkło taflowe sklejane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloidowej lub z innych temu podobnych materjałów	1.140	5.557	—	—
92410	Balony do fabrykacji żarówek	151	2.150	—	—
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	1.732	12.029	—	—
	Razem	193.678	316.865	44.108	168.248
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	502.866	28.992	5.290	335
	OGÓŁEM	696.544	345.857	99.398	168.583

Wydawca: ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH w POLSCE. Redaktor: Antoni Tarwid

Druk. „Royal", W-wa, Chmielna 30. Tel. 5.95-71.